N° 44
42e jaarg
27-10-8

kuifje

Beelden en Dokument
GEÏMPROVISEERDE ORIENTATIE-MIDDELEN

…UGD VAN 7 TOT 77 …

CHICK BILL

De twee gezichten van Kid Ordinn

40F-NEDERLAND f 2,

EN GEEF M'N VERKERING OOK 'N TAKSI.

CHICK BILL

SAMENVATTING: Beticht van medeplichtigheid wordt Dog Bull kwaad en levert zijn ster in. Nu is Joe-de-schildpad de sheriff van Wood City. Maar dankzij Chick Bill wordt Dog Bull gerehabiliteerd! Chick Bill en Kleine Poedel gaan op zoek naar Kid Ordinn.

SLA OM

CHICK BILL

TIBET

DE TWEE GEZICHTEN VAN KID ORDINN

SLA OM

CHICK BILL

wordt vervolgd

Wiskunde, da's opletten geblazen. En daarna flink honger hebben. 'k Pak dan altijd snel m'n Snickers - vol pinda's, caramel en chocolade.

Daarmee is mijn honger zo weg en ben ik weer klaar voor de volgende les.

SNICKERS 'N VUISTVOL PINDA'S STILT STEVIGE TREK.

THE EMPE

« DE LAATS

Peking, 1908. Op een nacht wordt een jongetje van 3 jaar ontrukt aan de moederlijke liefde en in het geheim binnen de Verboden Stad gebracht, het hart van het keizerlijke China. Hij heet Pu Yi. Een paar dagen later zit hij op de Drakentroon en wordt hij de «Heer der 10.000 Jaren», de «Zoon des Hemels», voorbestemd om te heersen over bijna de helft van de wereldbevolking. Pu Yi de heilige keizer, zou ook het eenzaamste kind ter wereld worden. Drie jaar later zou echter de Republiek worden uitgeroepen, en de jonge vorst, de laatste van de Qing-dynastie, werd tot aftreden gedwongen... waarmee een eind werd gemaakt aan meer dan 3.000 jaar keizerlijke macht. Het jongetje met zijn onbegrensde macht was ongetwijfeld de enige die geen weet had van de oorzaken van die omwenteling. Beschermd door edelen, omgeven door hovelingen en bediend door een leger van 1.500 eunuchen die hem volledig waren toegewijd, werd hij beschouwd als een god en kon hij zich praktisch alles veroorloven. Maar zijn weelderige paleis mocht hij niet verlaten. Hij leidde een vreemde, middeleeuwse samenleving, volledig onwetend van de gebeurtenissen die in die periode de wereld schokten. Zonder het te weten was hij de voornaamste held van een ingewikkeld toneelstuk dat gespeeld werd op het grootste toneel ter wereld, maar waarvan de andere acteurs elkaar de hoofdrol betwistten, en waarbij de toeschouwers, het Chinese volk, allang de zaal verlaten hadden... Pu Yi is 18 jaar en met twee vrouwen getrouwd als hij voorgoed van zijn rechten vervallen wordt verklaard. In 1924 maken revolutionairen zich meester van Peking en verjagen de ex-keizer uit de Verboden Stad. Bijgestaan door zijn vriend en leraar, Sir Reginald Johnston, een Schot die tot de rang van mandarijn was verheven, vlucht Pu Yi naar Tien-tsin. Enkele jaren lang leidt hij het leven van een playboy tot de nieuwe regering hem zijn inkomen ontneemt. Hij is dan een gewoon burger geworden.

In 1931, als de Japanners Mandsjoerije binnenvallen, meent Pu Yi een goede keus te doen door het voorstel van Japan te aanvaarden en terug te keren naar het land van zijn voorouders om keizer te worden van de nieuwe staat Mandsjoekwo. Maar dat is de grootste vergissing van zijn leven. Voor hem begint, net als voor de rest van China en de wereld, een nachtmerrie.

De laatste keizer van China is een van de buitengewoonste anti-helden van onze tijd. Als een kurk werd hij voortgedreven op de golven van de geschiedenis. Zijn leven omspande een heel tijdperk: van het eind van de Qing-dynastie tot de Kwo-Min-Tang van Tsjang Kai-Tsjek, van de Japanse invasie tot de stichting van de staat Mandsjoekwo waarvan hij marionet-keizer werd, van de Tweede Wereldoorlog tot de oprichting van de Volksrepubliek, van de machtsgreep van Mao tot het begin van de Culturele Revolutie...

Nadat hij tien jaar in communistische gevangenissen had doorgebracht, werd Pu Yi in 1959 gerehabiliteerd. Het jaar daarop keerde hij terug naar Peking, en ging werken als tuinman in de Botanische Tuin. Nooit was hij vrijer geweest dan op dat moment... Voor de eerste keer in zijn leven kon hij door de straten fietsen, lunchen in een restaurant en de bus nemen. Traditioneel was de keizer van China «de eerste die zaaide en de eerste die oogstte». Hij moet een voorbeeld zijn. Maar het beste voorbeeld gaf Pu Yi misschien aan het eind van zijn leven. De rol die hij ongetwijfeld het beste heeft gespeeld was die van burger van de Chinese Volksrepubliek. Bij zijn dood in 1967 was de Keizer een van de meest volgzame «kameraden» geworden!

TWEE JAAR ONDERHANDELEN!

Het kwam door een schandaal dat in 1973 de Italiaanse regisseur Bernardo Bertolucci internationaal doorbrak. Zijn «Last Tango in Paris» leverde heel wat controverses op. Sinds zijn

eerste schreden op het filmpad als assistent van Pier Paolo Pasolini, ontwikkelde hij zich tot een van de meest persoonlijke talenten van de zevende kunst. Al zijn films waren gebeurtenissen. Sommige van zijn films, zoals «Il Conformista», «De Strategie van de Spin» en «La Luna» behoren tot de meest intieme, maar hij schuwde ook niet

LAST
ROR

TE KEIZER »

het grote spektakel, zoals in «Novecento» uit 1976 en «Once upon a time in the West», waarvoor hij het scenario schreef samen met Sergio Leone. Het lot van de laatste keizer van China fascineerde hem. De man had inderdaad een heel bijzonder bestaan geleid: nadat hij de almachtige heerser was over het volkrijkste land ter wereld was hij een nederige tuinman in Peking geworden. Maar was Pu Yi ook wel zo veranderd? Dat was de vraag die de filmer zich vooral stelde. «Er zijn verschillende manieren om deze figuur te benaderen,» zegt hij. «Ofwel was zijn leven als een reis van het donker naar het licht, of het was dat van een draak die in een mens veranderde.» Bertolucci had bovendien erg veel zin om in China te filmen. In maart 1984 vloog hij naar Peking met een aantal plannen onder zijn arm, waaronder deze biografie van Pu Yi... De Chinezen bereidden hem een warme ontvangst. Het feit dat een westerse regisseur zich interesseerde voor hun laatste keizer maakte hen enthousiast. Vreemd genoeg gaven ze hem onvoorwaardelijke toestemming. Toch duurden de onderhandelingen nog meer dan twee jaar. Tenslotte bood de China Films Corporation aan alle middelen in dienst te stellen van deze onderneming. In ruil daarvoor kregen zij de exploitatierechten van de film in China. Er viel echter te vrezen dat er toch veranderingen in het scenario zouden worden geëist. Maar niet alleen aanvaardden de Chinezen het zoals het geschreven was, maar bovendien stelden Pu Chieh, de broer van Pu Li, Li Wenda, die hem had geholpen met zijn memoires, Jiun Yuan, de directeur van zijn gevangenis en Big Li, zijn vroegere persoonlijke dienaar, zich ter beschikking om de persoon van de keizer scherper te omlijnen en bepaalde historische feiten te preciseren.

Een dergelijke grootse onderneming eiste natuurlijk ook aanzienlijke technische middelen en een uitgebreide rolbezetting. Een zestigtal Amerikaanse, Engelse, Chinese en Japanse acteurs werd aangenomen voor de bijrollen. Ook deden 19.000 soldaten van het Chinese leger mee aan de reconstructie. Een honderdtal Italiaanse technici werkten meer dan zes maanden lang samen met 20 Engelse specialisten en 150 Chinezen aan de realisatie van de film. Tenslotte belastte James Acheson met het vervaardigen van de 9.000 noodzakelijke kostuums (hofkledij, militaire uniformen, boerenkielen). Deze indrukwekkende filmploeg installeerde zich vier maanden in China. Er werd een paar weken in Mandsjoerije gedraaid, maar ook en vooral in de beroemde Verboden Stad, die met zijn tuinen en zijn fabelachtige paleis met 10.000 kamers een oppervlakte van bijna 2000 hectare middenin Peking beslaat. Bepaalde technische ingewikkelde scènes werden echter in studio's in Peking en Rome opgenomen, waar de straten van het Peking van de jaren 20 en de gevangenis werden nagebouwd.

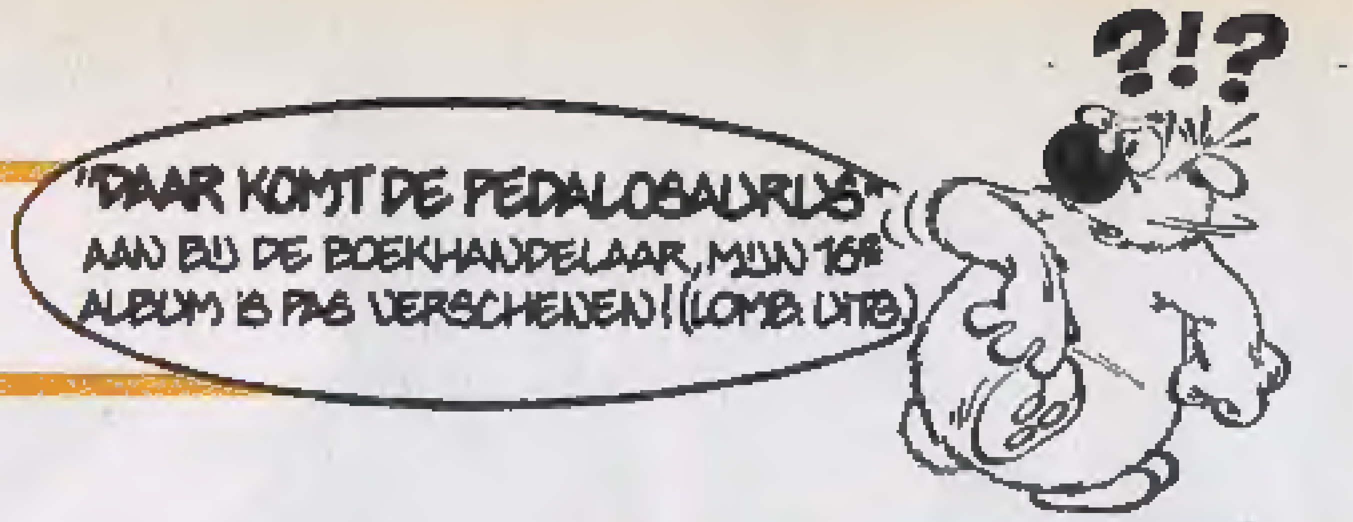
De rol van Pu Yi werd toevertrouwd aan John Lone. De auteur, afkomstig uit Hong Kong, waar hij lid was van het Operagezelschap, woont tegenwoordig in Los Angeles, waar hij een theatercarrière heeft opgebouwd. In Hong Kong zette hij ook zijn eerste schreden op het tv- en filmpad. «De laatste keizer» is zijn tweede belangrijke westerse film. Hij was namelijk ook, naast Mickey Rourke, een van de sterren van «Het Jaar van de Draak» van Michael Cimino. De rolbezetting bevat weliswaar heel wat namen van acteurs die totaal onbekend zijn aan deze kant van de Grote Muur, maar er zitten ook grote internationale sterren tussen. De uitmuntende Peter O'Toole speelt de figuur van de Schotse onderwijzer. Zijn lijst van successen is lang: «Lawrence of Arabia», «Becket», «Lord Jim», «A Lion in Winter», «The Night of the Generals», «Massada»... Verder zien we Joan Chen in de rol van de keizerin. Ze is geboren in Shanghai en woont nu in Los Angeles. Na een reeks kleine rollen in televisieseries («Simon en Simon», «Miami Vice») speelt ze hiermee haar eerste belangrijke filmrol.

Jean-Louis LECHAT

TECHNISCHE KAART
Een **produktie** van Jeremy Thomas, uitgebracht door Excelsior
Regie: Bernardo Bertolucci
Scenario: Bernardo Bertolucci en Mark Peploe
Camera: Vittorio Storaro
Muziek: Ryuichi Sakamoto, David Byrne en Cong Su.
Spelers: John Lone, Peter O'Toole, Joan Chen, Victor Wong, Ying Ruocheng...

DOMMEL

DUPA

?!?
"DAAR KOMT DE PEDALOSAURUS"
AAN BIJ DE BOEKHANDELAAR, MIJN 16e
ALBUM IS PAS VERSCHENEN! (LOMB. UITG)

?
IK BEN VERKOUDEN, BIJN DEUS LOOPT EN DIEMAND KAN 'T WAT SCHELEN!
ZNIF.
WELNEE, WELNEE!
PAK JE EEN BEETJE IN, DAN GAAT HET WEL OVER.
WAT IS DIT DAN?
EEN BIVAKMUTS, ZOU IK ZEGGEN.
ALS IK MIJN MOTOR WAS, SPAT HET OVERAL. WATERDICHTE KLEDING IS GEBODEN!
WERD JOU WAT GEVRAAGD?
VOLGENS BIJ IS HIJ EEN HOPELOOS GEVAL.
SNIF.
BISSCHIEN DE PEST!
STAKKERD.

DE BROKKENMAKERS

CHRISTIAN DENAYER
A.-P. DUCHATEAU
YVAN FERNANDEZ

SAMENVATTING: Regis, een journalist helpt Al, Brock en Laviolette zo veel hij kan. Dankzij hem, onthult de broer van Cadogan de schuilplaats van de prediker. Maar deze laatste drogeerde de gijzelaars. Hoe zal dit allemaal eindigen?

ACHTERVOLGINGSMATCH.

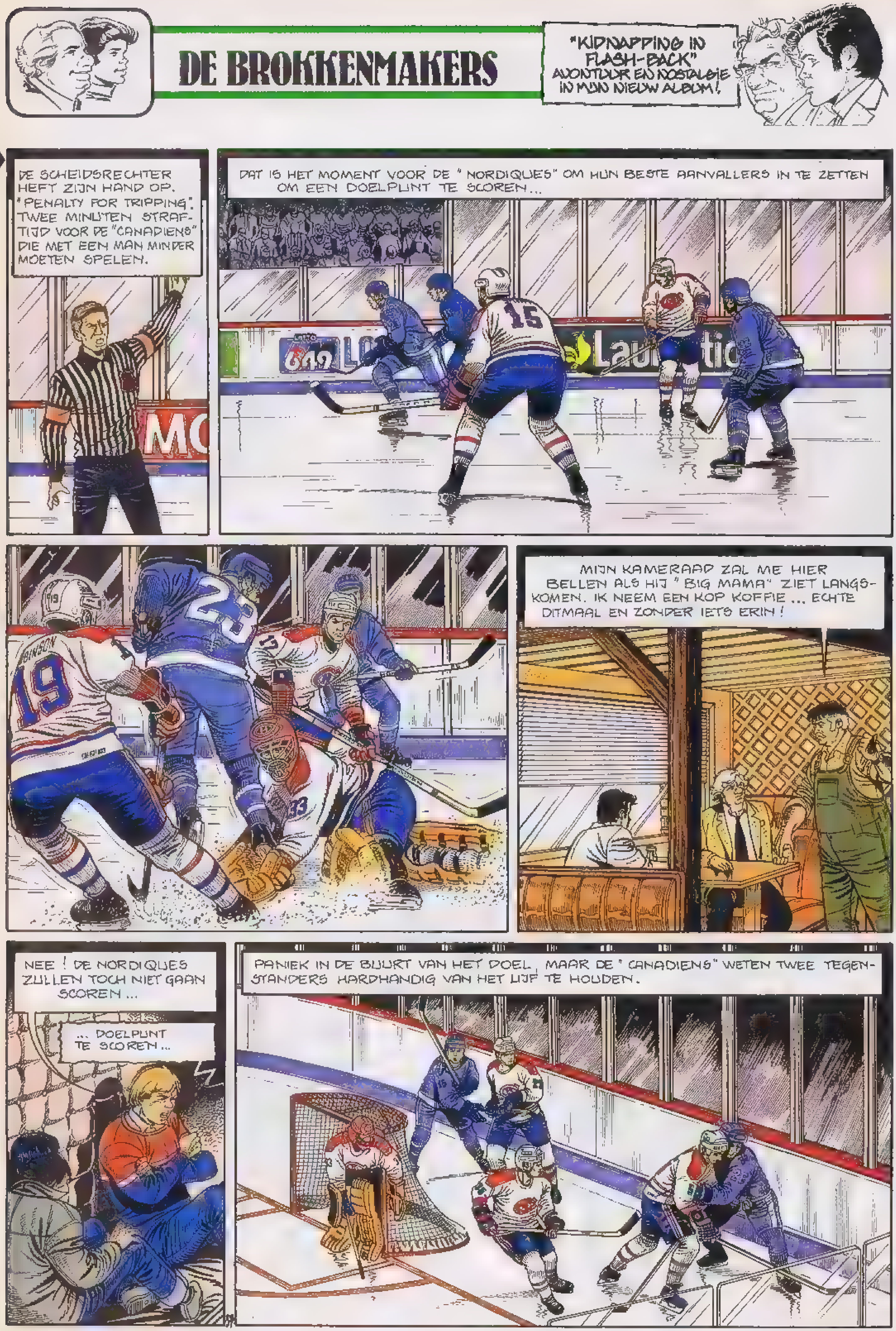
SLA OM

DE BROKKENMAKERS

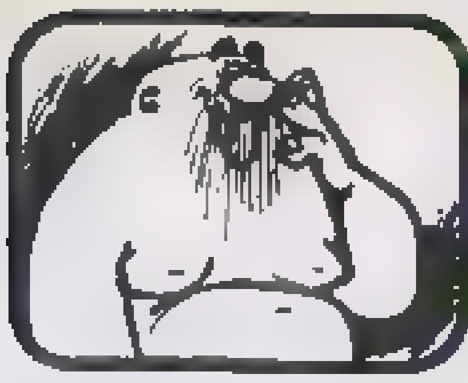

VÓÓR HET EIND VAN DE MATCH MOET IK ER ZIJN EN BELLEN MET DE SPORTCOMMENTATOREN QUENNEVILLE EN TREMBLAY! WAT EEN REKLAME! DE "CANADIENS" MOETEN WEL TOEGEVEN!
EN ALS ZE EEN ANDERE WEG HEBBEN GENOMEN? WE VERLIEZE KOSTBARE TIJD!
WACHT! EEN VRIEND VAN ME IS BENZINEPOMPHOUDER VLAK VOOR DE STAD. IK BEL HEM EVEN OM DE WEG IN DE GATEN TE HOUDEN...
EERSTE AFSLAG OP DE MIDDENSTIP...
GO-HABS-GO!
P. STASTNY VAN DE NORDIQUES MAAKT ZICH METEEN MEESTER VAN DE PUCK...
GO! QUEBEC GO!
...EN GEEFT HEM DOOR AAN ZIJN BROER ANTON DIE ERMEE NAAR HET DOEL VAN DE CANADIENS STORMT...
AANVARING...

SLA OM

wordt vervolgd

in den beginne...

BARA

TON en TINNEKE

WALLI BOM

DE TIENKOPPIGE CHINEES,
EEN VOLLEDIG VERHAAL MET DUIZEND DOLLE STREKEN

BEELDEN & DOKUMENTEN

GEÏMPROVISEERDE ORIËNTATIEMIDDELEN DAG en NACHT

Nooit moet je op trektocht gaan zonder een goed, eenvoudig maar stevig kompas... Maar zo'n kompas kun je verliezen of breken... als je het al niet vergeten bent! Dan moet je dus een beroep doen op geïmproviseerde oriëntatiemiddelen...!

De zon en een stok

Zet een stok rechtop in de grond en geef aan waar de uiterste punt van de schaduw ligt. Wacht 15 tot 30 minuten en geef dan opnieuw het einde van de schaduw aan. De verbinding tussen die twee punten geeft de richting oost-west aan.

Een horloge, de zon of de maan...

Eenvoudige en redelijk nauwkeurige oriëntatiemethoden, waar echter twee opmerkingen aan vooraf gaan. Ten eerste moet je een analoog horloge hebben, dat wil zeggen: een met wijzers. Ten tweede moet dat horloge de **ware zonnetijd** aangeven, d.w.z. voor West-Europa de Greenwichtijd. Die krijg je door in de zomer twee uur af te trekken en in de winter één uur. De zonnetijd deel je door twee, het resultaat geeft het cijfer aan dat je op de zon moet richten, zodat de «12» het noorden aanwijst. Voorbeeld: zomeravond, 18 uur. Zonnetijd is dus 16. Gedeeld door twee geeft 8. Richt de acht van de wijzerplaat naar de zon, dan geeft de 12 het noorden aan.

Eenzelfde methode, maar iets ingewikkelder, is 's nachts toe te passen, uitgaande van de maan.

Geef eerst de verschillende schijngestalten van de maan een cijfer, volgens het schema hiernaast, waarin «12» de volle maan aangeeft. Zo krijg je de waarde «A».

Om het cijfer te vinden dat je in de richting van de maan moet doen wijzen opdat de «12» het noorden zal aangeven, pas je de volgende formule toe: (Z − A)/2 = X, waarin «X» het cijfer is dat naar de maan moet wijzen. Als Z kleiner is dan A wordt de formule: (Z + 24 − A) = X. Herhaal deze handeling regelmatig (om de 30 à 40 minuten), want de maan verplaatst zich soms erg snel langs de hemel.

De sterren...

De goede oude methode van de zeevaarders van vroeger kwam neer op het bepalen van de Poolster. Het schema hiernaast zal je helpen die beroemde ster snel te vinden. Een meer algemene methode is het observeren van de verplaatsing van een ster (ten gevolge van de draaiing van de aarde) ten opzichte van een vast punt. Dat punt kan een kerktoren zijn, een dak of heel gewoon een stok die in de grond staat. Als de ster zich ten opzichte van dat punt naar BOVEN lijkt te verplaatsen, kijk je naar het OOSTEN, gaat hij naar BENEDEN dan kijk je naar het WESTEN, naar LINKS het NOORDEN en naar RECHTS het ZUIDEN.

Als de hemel bewolkt is...

Ook dan zijn er eenvoudige methodes, weliswaar minder nauwkeurig maar ook doeltreffend.

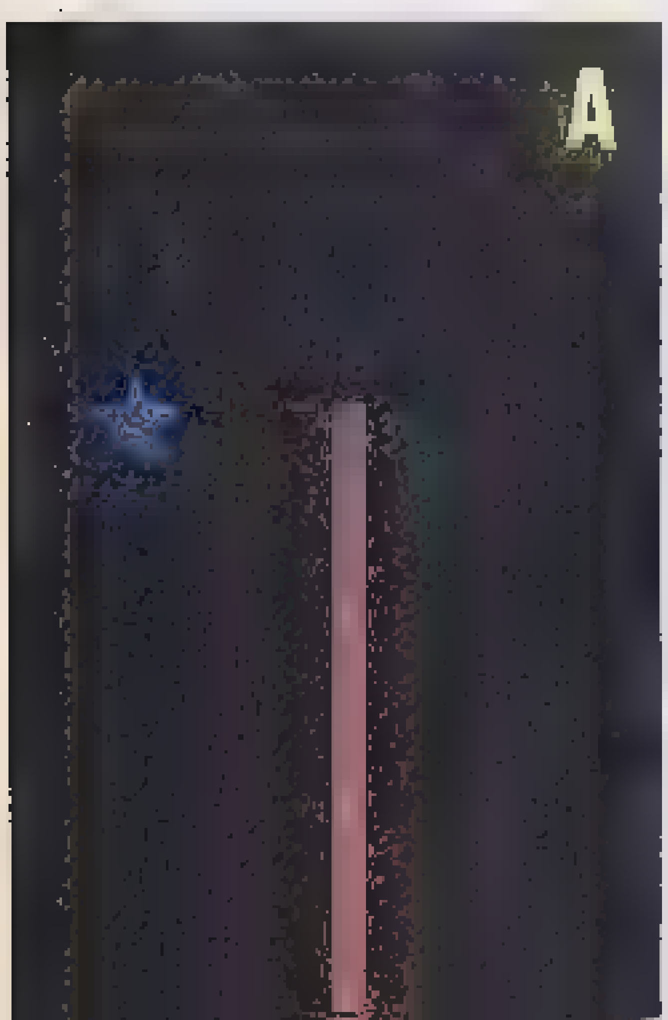
— In een doorgezaagde boomstam is de noordzijde die kant waar de vezellagen het dichtst tegen elkaar aan liggen.

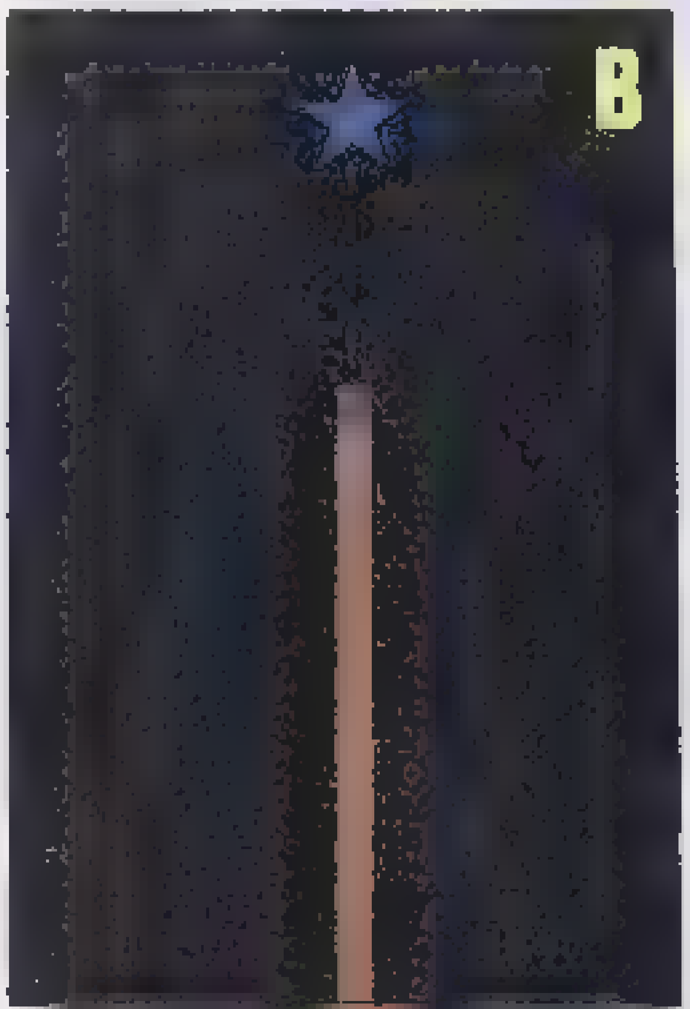
— Op bomen tref je groene mossen en rottingsverschijnselen aan... aan de noordwestkant.

— Het middenschip van een katholieke kerk (vooral op het platteland) wijst altijd oost-west; het koor ligt meestal aan de oostzijde.

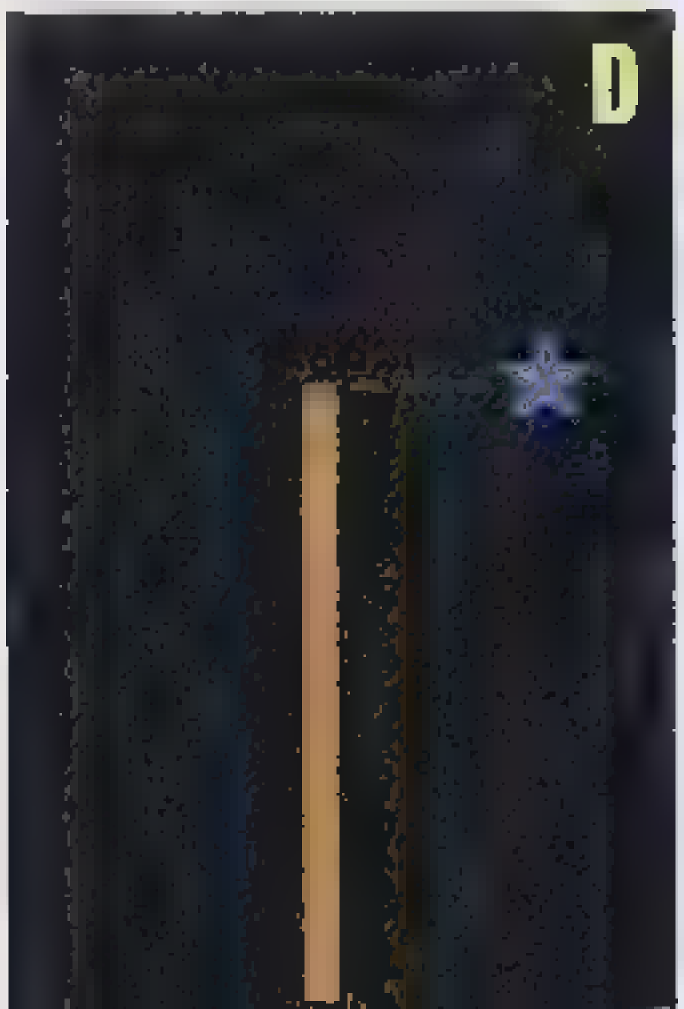
Maar bij dat alles is de zekerste manier om je te oriënteren altijd nog: je kompas niet vergeten!

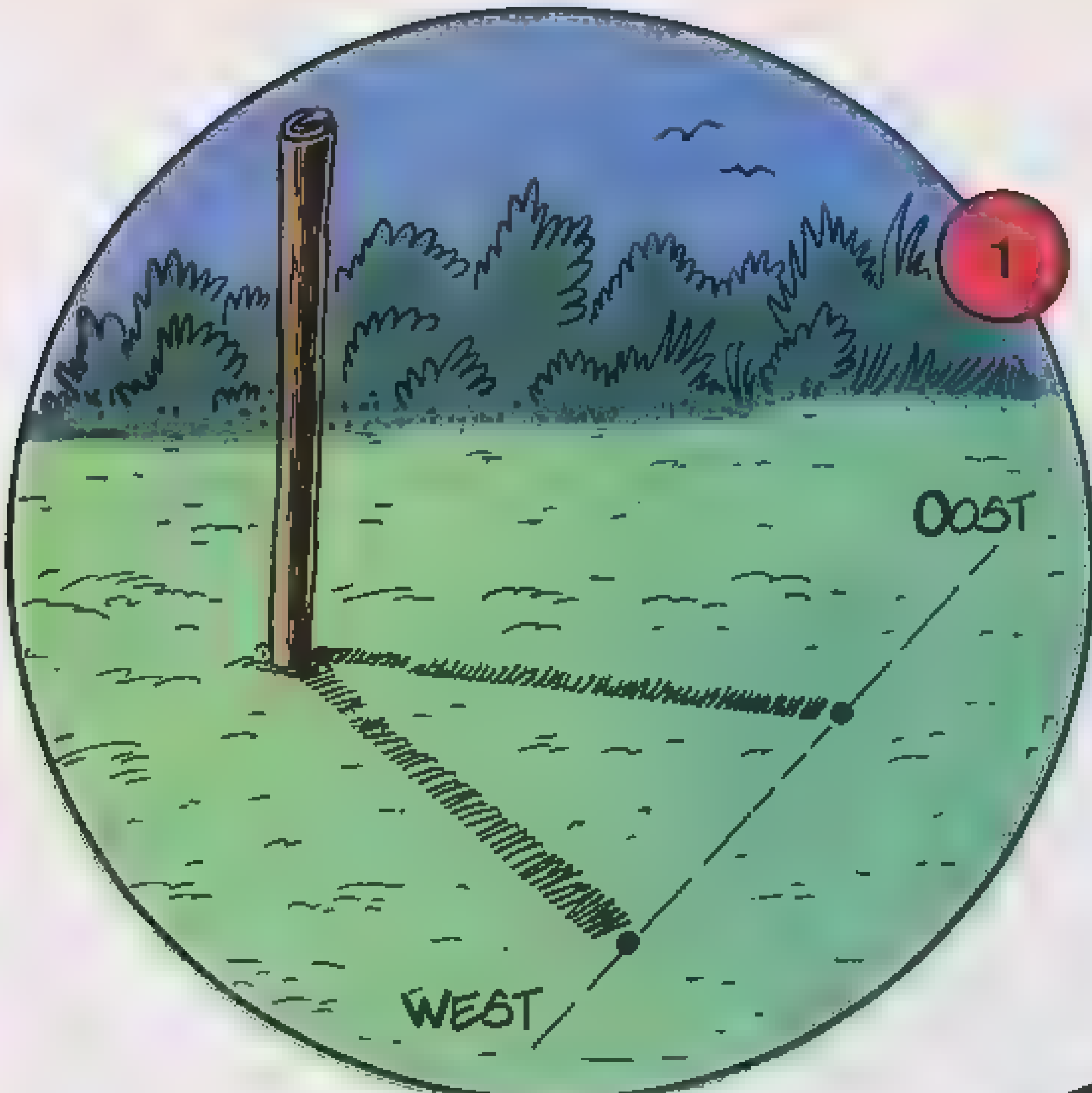
G. MARNIX
MISTER KIT

1) Heel eenvoudige methode om de oost-west-richting te bepalen: een stok en wat zonlicht zijn voldoende...

2) Ook met de zon... en een horloge erbij. Maar let wel: een «ouderwets» horloge met wijzers!

3) Onderzoek boomstammen om op de goede koers te blijven.

4) En let ook op de mossen en rottingsverschijnselen op bomen, die altijd aan de noordwestelijke kant optreden.

5) Ook kerken kunnen een belangrijke rol spelen. Gewoonlijk wijst het koor naar het oosten.

6) Nachtelijke oriëntatie, zoals in de tekst is aangegeven: A: het noorden, B: het oosten, C: het westen en D: het zuiden.

7) Wie kent niet de Poolster die het noorden aanwijst? Je moet hem natuurlijk wel weten te vinden. Hier zie je de Kleine en de Grote Beer. De pijl wijst de Poolster aan.

TUXEDOMOON
de nieuwe lichting

Het heeft wat geduurd, maar één van de prachtigste Tuxedomoonnummers staat nu eindelijk op vinyl. **You**, een ballade uit het aards paradijs, is meteen de titeltrack van de nieuwe LP. Die werd trouwens in de **Ship of Fools**-show reeds met flarden prijsgegeven. Bijvoorbeeld, het theatraal stukje van Bruce Geduldig, **Boxman**, werd van een bijpassende soundtrack voorzien en op de B-zijde van **You** uitgewerkt. Elk klein* segment krijgt dus een betekenis in het geraffineerd spel van Tuxedomoon. De kopers bekleden nu een vaste plaats in het kleurenpalet en groeien meer en meer tot hoofdkleur uit. Tuxedomoon evolueert blijkbaar van gestructureerde complexe muziek naar melodieuze entiteiten.

Solo schopt Steven Brown liever tegen het schilderspalet en laat graag de kleurtjes dooreenvloeien. Resultaat van al dat ploeteren is **Searching for Contact**. Samen of afwisselend met Nikolas Klau schreef Brown elf composities. Beiden worden ondersteund door Luc van Lieshout, Bruce Geduldig en Ivan Georgiev (van Tuxedomoon), Samy Birnbach en Rami Fortis (van Minimal Compact) en Marcia Barcello en Terry Trondheim. Op **Searching for Contact** wordt wat gerammeld met polen en tegenpolen. Oud (piano, sax, orgel) versus nieuw (synthesizerprogramma's, tapes) zorgen voor een bevreemdende sfeer. Alsof er een wekkerradio in een Louis Quinze-interieur staat. **Doe's day** leunt het meest aan bij Tuxedomoon, **This land** en **Audiences + stages** het meest bij Satie. Muziekstijlen worden gemengd tot een coherent geheel. Herinnerend aan de nu al klassieke Tuxedomoon-compositie **The Cage**, is het sublieme **The bar-last rendevous**. Een intrieste melodie met een wisselend man/vrouw-duet. Puik en een kus van de juffrouw van Himalaya.

Die is niet meer bestemd voor Blaine L. Reininger. Zijn vijfde of zesde (als je de live-LP meerekent) proefstuk **Byzantium** is muzikaal een zwakke kopij van de in 1984 verschenen **Night Air**. Zelfs het coveren van Leonard Cohens **Bird on a Wire** gaat Reininger niet af. De hoogtepunten: de gitaren op **Blood of a Poet** en **Too Cool to Die** (met een snier naar de hedendaagse jeugd), het mooie, akoestische **Some Fine Day** of de instrumentale ode aan G.O. Welles tonen te pijnlijk aan dat **Byzantium** een lusteloze LP is.

De *Italian Connection* van Tuxedomoon is sinds het samenwerkingsverband met Central Unit wel bekend. Steven Brown verstevigt die banden door de Italiaanse groep Minox onder zijn hoede te nemen. Minox is eigenlijk een avant-garde theatergezelschap dat met de mini-LP **Lazare** vijf composities van diverse pluimage aflevert. Klassiek en pop, gevoel tegenover verstand, **Lazare** had een LP van Tuxedomoon zelf kunnen geweest zijn.

TUXEDOMOON — YOU — LP — CRAMMED DISCS — CBOY 9090/HIMALAYA — STEVEN BROWN — SEARCHING FOR CONTACT — LP — BIAS 55/PLAY IT AGAIN, SAM

BLAINE L. REININGER — BYZANTIUM — LP — TWI 767 — CREPUSCULE/HIMALAYA

MINOX — LAZARE — MINI-LP — LACER 9 INDUSTRIE — DISCOGRAFICHE LACERBA 1986 — PLAY IT AGAIN, SAM

Grossey
foto Tuxedomoon: Yves Lorson

HET BOS VAN BEFFORD

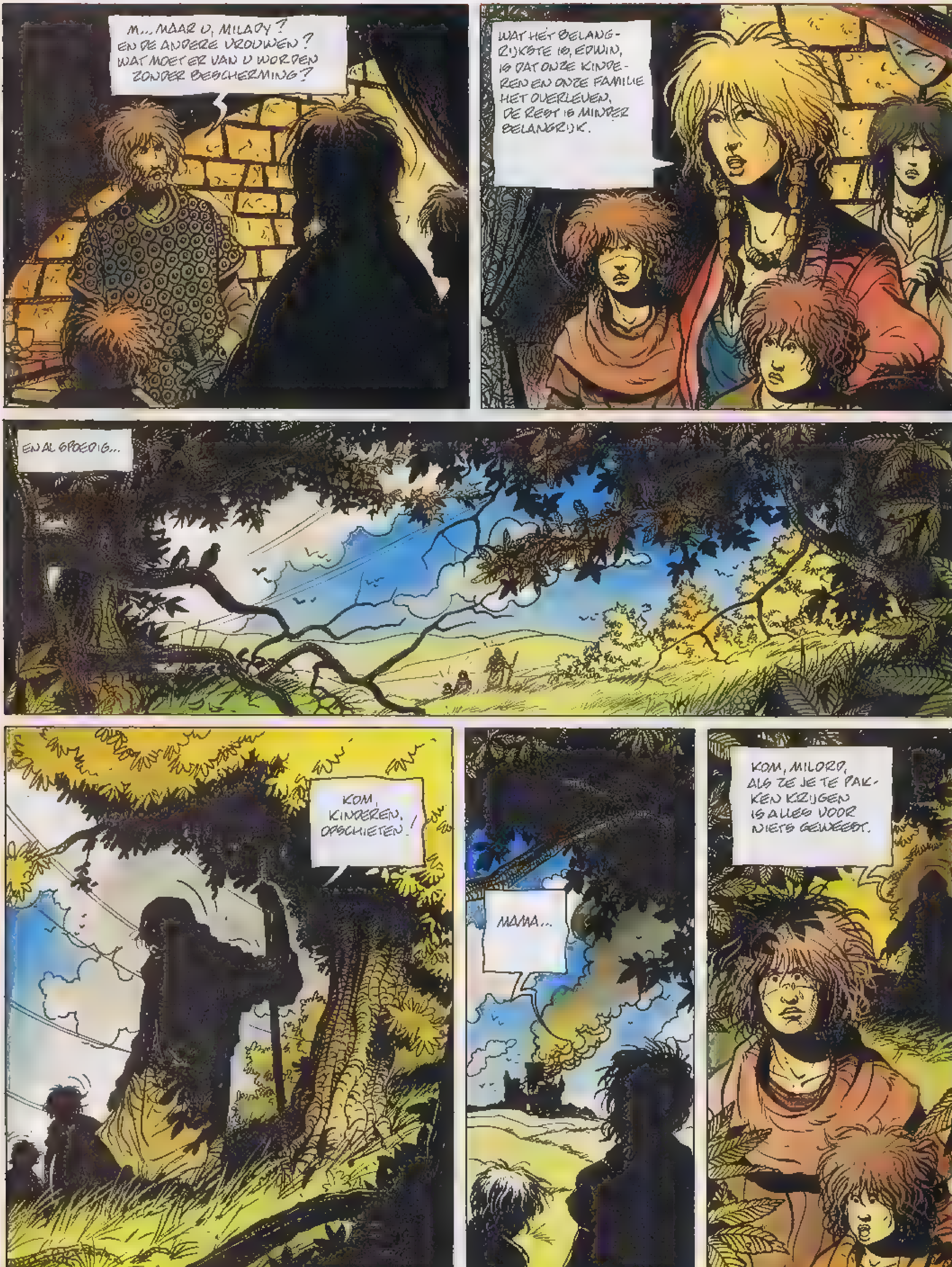
EXTRA LANG VERHAAL

THIERRY CAYMAN
MURIEL BEULLENS

* BIJNAAM, GEGEVEN AAN WILLEM DE VEROVERAAR, OMDAT HIJ EEN ONECHT KIND WAS.

SLA OM

M... MAAR U, MILADY? EN DE ANDERE VROUWEN? WAT MOET ER VAN U WORDEN ZONDER BESCHERMING?
WAT HET BELANGRIJKSTE IS, EDWIN, IS DAT ONZE KINDEREN EN ONZE FAMILIE HET OVERLEVEN. DE REST IS MINDER BELANGRIJK.
EN AL SPOEDIG...
KOM, KINDEREN, OPSCHIETEN!
MAMA...
KOM, MILORD, ALS ZE JE TE PAKKEN KRIJGEN IS ALLES VOOR NIETS GEWEEST.

MAAR ZO DICHT BIJ DE TWINTIGSTE EEUW, IS DE VEROVERING VAN BEFFORD DOOR DE NORMANDIËRS SLECHTS EEN VERGEELDE BLADZIJDE UIT DE GESCHIEDENIS...
WELKOM THUIS, LORD BEFFORD! HEEFT U EEN GOEDE REIS GEHAD?
VERSCHRIKKELIJK, JENKINS! HET LEEK WEL OF DIE TREIN NOOIT UIT LONDEN WEGKWAM, ZO LANGZAAM GING HIJ!
...ZELFS VOOR DE LAATSTE AFSTAMMELING VAN HET GESLACHT BEFFORD.
KRAAAK!!
OH!! HOOOO!
DUIVELS, JENKINS, WAT GEBEURT ER?
IK WEET HET NIET, MILORD... HET PAARD WIL NIET VERDER!
WAT LET JE OM TE KIJKEN WAAROM DIE EZEL NIET VERDER WIL?!
SAINT GEORGE!... MILORD, KOM SNEL! ER LIGT EEN VROUW OP DE WEG!
EEN VROUW? ER WORDT ME OOK NIETS BESPAARD VANAVOND!
JENKINS, IK GELOOF DAT WE EEN LOGÉ HEBBEN OP HET KASTEEL...
DAT GELOOF IK OOK, MILORD.
3A
3B

SLA OM

DE VOLGENDE MOR-GEN OP BEFFORD-CASTLE
...OMDAT ZE NOG NIET BIJ KENNIS IS HEB IK JENKINS EROP UITGESTUURD OM SPOREN TE ZOEKEN...
...IK DENK DAT ZIJ BESCHER-MING HEEFT GEZOCHT ON-DER EEN BOOM, DIE VERVOL-GENS DOOR DE BLIKSEM GETROFFEN IS. IK HEB RES-TEN HARS GEVONDEN OP HAAR LICHAAM... HET ZOU EEN WONDER ZIJN ALS ZE HET OVERLEEFD HAD!!
NOU, JENKINS? WAT HEB JE GEVONDEN?
NIETS, MILORD, GEEN SPOOR VAN EEN DOOR DE BLIKSEM GETROFFEN BOOM IN EEN OMTREK VAN 20 MIJL... MAAR IK HEB DIT OPGERAAPT VLAKBIJ DE PLEK WAAR WE DE DAME HEBBEN GEVONDEN...
STUKJES PAS VERBRAND HOUT...
ZEG EENS, LORD BEFFORD, IK WEET DAT HET IDIOOT LIJKT...
HET IS VREEMD, MAAR WAS HET BOS NIET VER-DER VAN HET KASTEEL AF? IK KRIJG ECHT DE INDRUK DAT HET DICHTERBIJ KOMT...
?!
4

EXTRA LANG VERHAAL

DE WRAAK VAN EEN VERGETEN MYTHOLOGIE

Groot-Brittannië is het land van de geesten en de spookhuizen. Ieder kasteel kan zich op minstens één spook beroemen en in Yorkshire, waar geesten van allerlei slag zich als een vis in het water voelen, is er geen huis, geen park en geen supermakt die niet hun eigen vreemde verschijnselen kennen. Waarom speciaal in Groot-Brittannië? Men heeft wel verondersteld dat het vochtige klimaat de oorzaak moet zijn van deze overvloed aan spoken. Door de dichte nevels is het zicht er nooit volkomen en zie je een man met een kap op al gauw als een griezelig wezen. Het is een verklaring. Maar vast staat dat de Britten houden van het bovennatuurlijke in het algemeen en van 'hun' spoken in het bijzonder. Maar als je die typische liefde voor het fantastische wat nader bekijkt dan merk je dat er een nauw verband bestaat tussen de Angelsaksische legenden en de Keltische mythologie.

De Kelten leefden in een voortdurend magisch klimaat. Voor hen was de wereld van het onzichtbare alomtegenwoordig. Ze grensde aan de wereld van de levenden en vermengde zich ermee. De geschiedenis leert ons dat van alle gebieden waar de Kelten woonden alleen Groot-Brittannië en Ierland hun tradities en taal vele eeuwen hebben bewaard omdat ze tot de komst van de Vikings grotendeels onaangetast zijn gebleven.

Hoewel die overlevende Keltische gedachten vervolgens vele veranderingen hebben gekend (voornamelijk door de opkomst van het Christendom) hebben grote delen van het geloof en de gewoonten de eeuwen getrotseerd. En al zijn ze dan ook van aanzien veranderd, ze zijn nog steeds even levend.

Halloween of Samain?

Halloween is voor onze buren van over het Kanaal en de landen die hun cultuur hebben overgenomen door kolonisatie, het equivalent van onze Allerheiligen ('Hallow-even' betekent 'Heiligenavond'). Net als bij ons is die dag gewijd aan de doden. Maar voor Engelse kindertjes is het eerder een avond van plezier. Verkleed als tovenaars, spoken of bizarre figuren gaan ze van deur tot deur om te zingen voor snoep. Bij hun Keltische voorvaderen viel er rond diezelfde tijd een dergelijk feest (op 1 november). Het heette 'Samain' en was ook gewijd aan de doden en tevens een gelegenheid voor grote vreugde. Samain ('Vereniging') symboliseerde het eind van het jaar maar de dag behoorde noch tot het vorige, noch tot het volgende jaar. Het was een dag buiten de tijd van de stervelingen en dus toegankelijk voor de bewoners van de andere wereld. Zij konden de wereld van de levenden binnendringen en omgekeerd konden de mensen ook de hunne betreden.

Kabouter of korrigan?

Iedereen heeft wel eens gehoord over de Ierse kabouters, gnomen of dwergen, gekleed in het groen en wonend in het ingewand van de aarde waar ze ketels vol goudstukken verbergen.

Die ondeugende wezentjes met hun puntige oren, wier lievelingstijdverdrijf het is de mensen allerlei poetsen te bakken, waren bij de Kelten al bekend. Ze werden 'korrigans' genoemd, woonden onder de dolmens en waren de bewakers van grote hoeveelheden edelstenen. Wat de ketel van de Ierse dwergen betreft, die allerlei soorten schatten zouden bevatten, ook dat is een Keltisch symbool. De Kelten beschouwden de ketel als een talisman, hij was het zinnebeeld van macht en overvloed omdat zijn magische krachten (onder andere) gewonde krijgers konden genezen of ten leven wekken. Door de dwergen hun ketel met inhoud te ontstelen verzekerde men zich van het fortuin en de macht die hij bezat, want die twee hoorden bij elkaar.

En tenslotte...

Engelsen, Schotten, Ieren en Welshmen zijn bijgelovige lieden. Een paraplu binnenshuis opsteken brengt ongeluk; het staat gelijk aan het afroepen van de bliksem over een huis. Zoals bekend vreesden de Kelten ook dat de hemel op hun hoofd zou vallen. In Ierland betekent het spijkeren van een hoefijzer boven de deur geluk. De Kelten vereerden en vergoddelijkten het paard. Nooit zou een Keltische krijger zijn paard opeten, en nu nog wordt in Groot-Brittannië het eten van paardevlees als een soort kannibalisme beschouwd. De mistletoe waarmee de Britten rond Kerstmis hun huis sieren is het overblijfsel van het oude Keltische ritueel van het plukken van die plant door de druïden. Hoeveel van de Engelse opvattingen en tradities zijn er niet terug te voeren op de Keltische beschaving? Misschien wel allemaal. Bij zoveel samenlopen van omstandigheden kunnen we het toeval wel uitschakelen.

Muriel Beullens

LIEVE HEMEL!
GEEF ONZE ZUSTER TERUG
JENKINS! WE GAAN TERUG!
W... WAT WAS DAT VOLGENS U MILORD?
GEEN VRIENDEN VAN MIJ IN IEDER GEVAL!
EN... EN WAT GAAN WE NU DOEN ?...
DAT WAS IK ME JUIST OOK AAN HET AFVRAGEN!
MIJN GOD! WAT GEBEURT DAAR?!
...BLIJF KALM... WE ZIJN GELOOF IK HET SLACHTOFFER VAN COLLECTIEVE HALLUCINATIES EN...
DZING!
DAAR HEB IK BEGRIP VOOR, MILORD, MAAR DIT IS GEEN HALLUCINATIE!!

JENKINS!! EEN BIJL! ...VLUG!
MET...METEEN MILORD!!! METEEN...
BIJ SINT GEORGES! SCHIET OP!!
TCHAK!
JENKINS!! HIER...! SNEL!!
AAAAH!!... K...KIJK!!... DE TAK DIE JENKINS AFGESNEDEN HEEFT
... HELP!!
JENKINS !!...

EXTRA LANG VERHAAL

SLA OM

HET BOS VAN BEFFORD

EXTRA LANG VERHAAL

SLA OM

...AAN HET EIND VAN HET GEWELF WOONDE EEN VREEMDE OUDE VROUW, WAAR IEDEREEN BANG VOOR WAS EN DIE IEDEREEN MINACHTTE...
BRRR! WAT EEN AKELIGE OMGEVING. WAT KOMEN WE HIER DOEN?
...ONZE REDDING ZOEKEN, MARY.
BOM! BOM!
TARA! OUDE HEKS! DOE DE DEUR OPEN!
WIE HEBBEN WE DAAR? IS DAT NIET DE EDELE MORGANE?...
DE NORMANDIËRS ZITTEN OVERAL!... JIJ ALLEEN KUNT ONS HELPEN OM TE ONTKOMEN!...
NEE, MAAR LAAT DIE VROUWEN WÉL IN LEVEN...
WIL JE IN LEVEN BLIJVEN, MORGANE?...
WAT EEN GROTE ZIEL! MAAR DEZE DAMES HEBBEN HET NOOIT NAGELATEN MIJ SLECHT TE BEHANDELEN. WAAROM ZOU IK ZE HELPEN?
OMDAT, ALS JE ONS NIET HELPT WIJ VANAVOND ALLEMAAL IN HET DODENRIJK ZULLEN ZIJN.
GOED, GOED! DOE JE ZWAARD MAAR WEG!...

IK KAN MISSCHIEN IETS PROBEREN...
MEER VRAAG IK OOK NIET.
BEDENK ALLEEN MORGANE, DAT GEEN ENKEL LOT ECHT VERANDERD KAN WORDEN. DE GEVOLGEN VAN ZO'N DAAD ZIJN ZWAAR OM TE DRAGEN!!
DAT GEEFT NIET!
ZOALS JE WILT...
BROOOMMMMM
Ô, TIR INNA M, BEO! O, AARDE VAN DE LEVENDEN! HELP DEZE VROUWEN TE ONTSNAPPEN AAN HUN VIJAND! MAAK DAT DOOR UW ALMACHT DEZE VROUWEN ONAANTREKKELIJK WORDEN VOOR DE NORMANDIËRS!...
GRRRROOOOOOMMM!
KRAAK!!...
VOORTAAN ZULLEN JULLIE GEEN VROUWEN MEER ZIJN. JULLIE ZIJN BOMEN EN DAT ZULLEN JULLIE BLIJVEN TOT HET EINDE DER TIJDEN!!!...
IK HOOP DAT DIT IS WAT JE WENSTE, MORGANE... IK HAD JE GEWAARSCHUWD...

SLA OM

DE BLIKSEM HEEFT ONS IN BOMEN VERANDERD. DE BLIKSEM HEEFT ME NU TIJDELIJK WEER EEN MENSELIJKE GEDAANTE GEGEVEN.
IS ER NIETS, WAARDOOR WE UW LOT KUNNEN VERANDEREN?
NIETS; IK WEET NU DAT JE DE LOOP VAN JE LOT NIET KAN VERANDEREN.
IK MOET NU WEG. PAS GOED OP HET LANDGOED, WILLIAM...
IK ZAL HIER NOOIT MEER WEGGAAN, DAT BELOOF IK...
VAARWEL, WILLIAM VAN BEFFORD...
MORGANE... WAT EEN MOOIE NAAM...
MORGANE EN HAAR LOTGENOTEN NAMEN WEER HUN PLAATS OP DE HEUVEL IN, WAAR WILLIAM HEN SOMS EEN BEZOEK BRACHT...
DAG MORGANE ...
EINDE
TH CAYMAN M.BEULENS

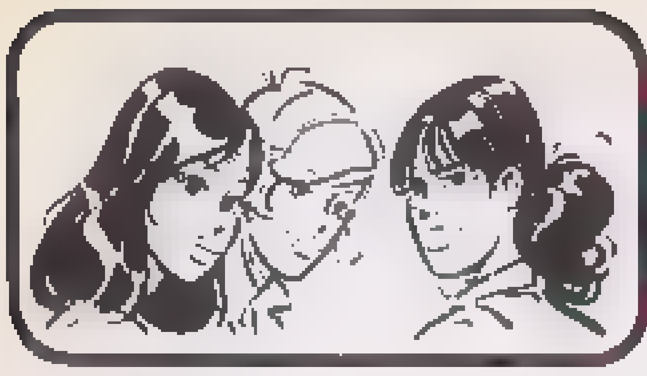
KNOTSKATER

PATRICK CADOT

IDÉE: P. RICHELLE

Cadot.

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

SIDNEY BOM

"WAAR HET HART VAN VOL IS..." ER WORDT VOOR ONS 3e ALBUM GEVOCHTEN!

FUTURAMA - DEINZE (BRIELPOORT)
ZAT. 31 OKTOBER vanaf 13.00 uur

Futurama is wel degelijk een instituut geworden. Het idee waaide over uit Engeland en tot voor twee jaar was **Futurama** het kleinere broertje van het Rotterdamse **Pandora's Box**, dat helaas moest verdwijnen wegens *te véél* belangstelling.
Futurama is aan zijn vijfde uitgave toe en misschien wel de moeilijkste wat programmatie betreft. Op het programma van **Futurama** stonden namelijk steeds een aantal groepen die de toekomst van de rock moesten worden, geflankeerd door een aantal groepen die ooit de toekomst waren. Zo lalde Nick Cave, samen met Blixa Bargeld, zich vorig jaar door een beschonken interpretatie van *The Carnival is Over*, Chris Isaak veranderde het jaar daarvoor de Brielpoort in een balzaal met smartlappen als *Besame Mucho*, Tom Verlaine en Howard Devoto speelden er een indringende set. The Triffids wonnen er hun ticket naar Torhout/Werchter mee, Big Country hun ticket naar bekendheid, Psychic TV ging af als een gieter, The Woodentops speelden sneller dan hun schaduw, Jeffrey Lee Pierce deed het mislukte optreden van zijn eigen groep The Gun Club het jaar daarvoor solo snel vergeten... Kortom er gebeurde steeds wat op **Futurama** omdat er nog toekomst in rock zat. Maar nu lijkt de aloude Pistolsslogan eindelijk bewaarheid te worden: this is the future, no future. Er zijn geen sluimerende tendensen waar te nemen al nemen die je meestal bij verrassing —, geen komende giganten — Nick Cave bedekt hen allen met de mantel der miserie —, geen frisse geluiden — The Shop Assistants en The Fuzzbox zijn jammer genoeg al bijna vergeten. Daarom is de verwachting wat-onder voorbehoud — volgende groepen te bieden hebben des te groter: Dinosaur (USA), Borghesia (Joegoslavië), The Bambi Slam (Can-GB), Pop will eat itself (GB), The Young Gods (Zwitserland), Christean Death (USA), Gaye Bykers on Acid (GB), The Godfathers (GB), Zodiac Mindwarp and the love Reaction (GB), The Leather Nun (Zweden).
Als afsluiters zijn er nog Wire en Public Image, de groep van Johnny Rotten. Stel dat de rest van het programma tegenvalt, dan zal de *'rat himself' er wel voor zorgen dat iedereen achter hem blijft kruipen.*

Ronald Grossey

foto: Yves Larson

ISSN 0023 - 5024
Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan █ - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, Martine VIENNE
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

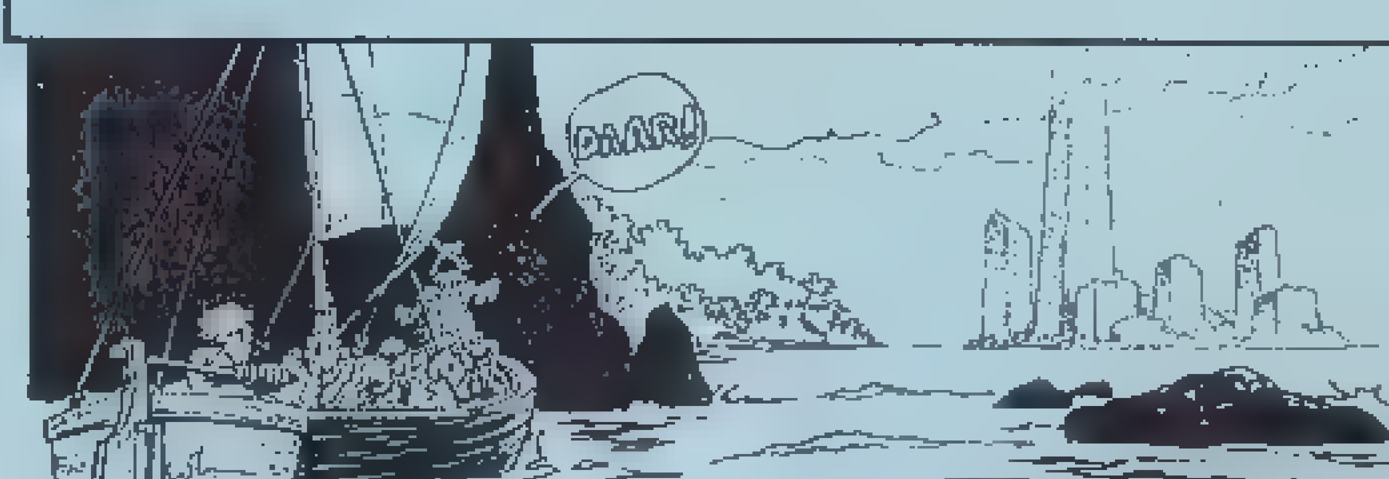
Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT
GELDT NIET VOOR NEDERLAND

	BELGIE	BUITENLAND	
		+ verzending	TOTAAL
3 maanden	520 BF	—	—

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192 / 280712
ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411
Abonnementsprijs: 3 maanden: 32,50 fl.
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven
ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

«DE TOREN VAN ARDINGHELLI»
een aanlegplaats van de
«Fantasierijke Rondvaart»
georganiseerd door
G. Rosinski en Smit le Bénédicte

+

cinema
«SOME KIND OF WONDERFULL»
van Howard Deutch

+

REPORTAGE
«Wanneer de kinderen zich motoriseren»

DE VERTEGENWOORDIGER

De Vertegenwoordiger moet een weelderige haardos bezitten en een jong en vrolijk kapsel (vooral vertegenwoordigers in haarlotion).

De wijsvinger is sterk ontwikkeld (voor hevig en aanhoudend op bellen drukken).

Voorts moet de Vertegenwoordiger een sympathieke glimlach vertonen en een stralend gebit hebben (vooral vertegenwoordigers in tandpasta).

De bel-arm is iets langer dan de andere (om hoge bellen te kunnen bereiken).

Het alomtegenwoordige bestelbonnenboekje is onder handbereik.

De koffer is boordevol gevuld met GRATIS monsters, VERLEIDELIJKE aanbiedingen en te gekke RECLAMESTUNTS en andere lokmiddelen.

Speciaal versterkte zool (om tussen deuren te zetten).

34 A

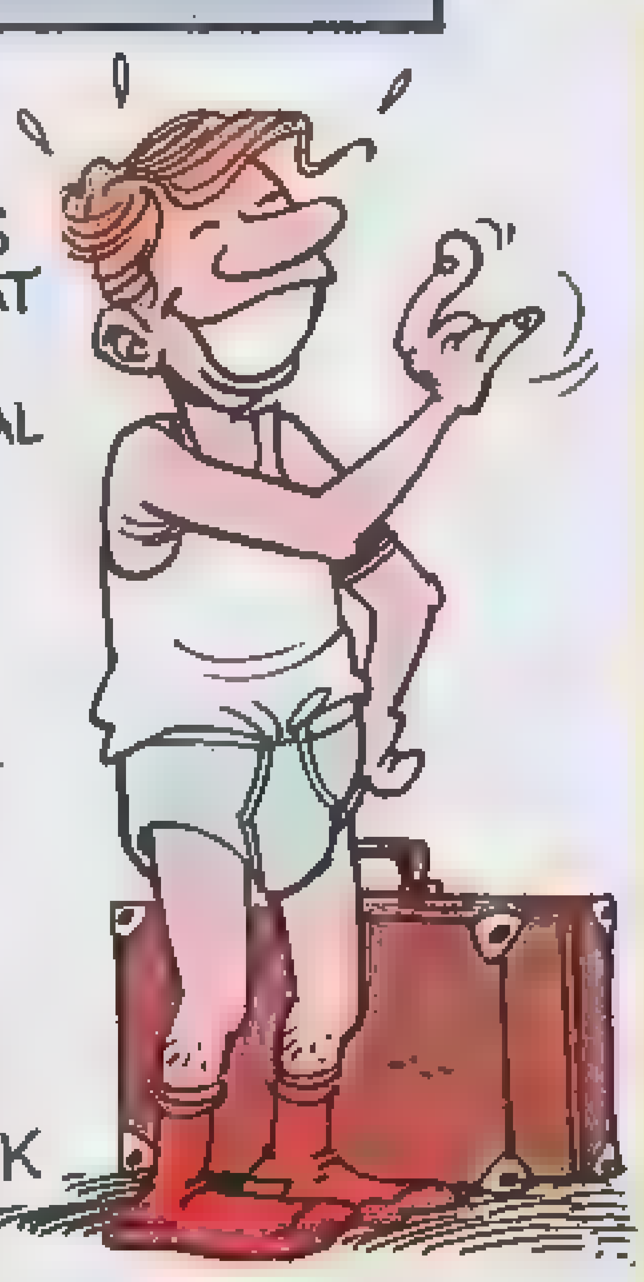
ENKELE TERMEN

INPLAATS VAN 'VERTEGENWOORDIGER' ZEGT MEN WEL 'HANDELSREIZIGER', DAT STAAT WAT SERIEUZER. IN HET GEVAL EEN VERTEGENWOORDIGER WERKT VOOR EEN FARMACEUTISCHE FIRMA SPREEKT MEN VAN 'ARTSENBEZOEKER', EN DAN HEEFT MEN OOK MET DE ELITE VAN HET VAK TE MAKEN.

SOMMIGE VERTEGENWOORDIGERS VOEREN HUN BEROEPSIJVER WAT VER. DIVERSE CONSUMENTENORGANISATIES HEBBEN HIEROVER AL KLACHTEN INGEDIEND.

ONZE ILLUSTRATIE ▷

JULIUS LIFLAF, VERTEGENWOORDIGER IN HERENONDERGOED. AANGEHOUDEN EN VOORGELEID WEGENS SCHENDING VAN DE GOEDE ZEDEN. UITSPRAAK VOLGT...

BON

KORTING −10%

OP WELKE AANKOOP VAN WELKE AARD DAN OOK GEDAAN BIJ ELKE MOGELIJKE VERTEGENWOORDIGER IN ELK WILLEKEURIG LAND, WANNEER U MAAR WILT...

TECHNIEK

VERTEGENWOORDIGERS BEZITTEN OVER HET ALGEMEEN EEN GOEDE VERKOOPTECHNIEK. SOMMIGEN VULLEN HUN THEORETISCHE KENNIS AAN MET EEN INTENSIEVE TRAINING IN HEUPWORPEN, ARMKLEMMEN EN WURGGREPEN. ONNODIG TE ZEGGEN DAT DEZE LAATSTE CATEGORIE VERTEGENWOORDIGERS HOOGST SUCCESVOL IS...

KLEINE ADVERTENTIES

- T.G.V. BEZOEK VAN VERTEGENWOORDIGER T.K. ASSORTIMENT PANNEN IN ALLE FORMATEN, VAN 2 dl TOT 150 L. PRIJS N.O.T.K.

•••

- GOEDE VERTEGENWOORDIGER B.Z.A. BIJ FIRMA WAAR HIJ ER TWEE MAANDEN GELEDEN UIT GEGOOID WERD. HIJ VERONTSCHULDIGT ZICH, HET ZAL NIET WEER GEBEUREN •••

- TEGENWOORDIG WERKLOZE VERTEGENWOORDIGER, VOORZIEN VAN TEGENWOORDIGHEID VAN GEEST, WENST WOORD EN TEGENWOORD.

•••

- HEBT U OOGPROBLEMEN? ONZE VERTEGENWOORDIGERS KOMEN WEL EVEN NAAR U KIJKEN! TEL 421-421-02

•••

- VERTEGENWOORDIGER IN GRAPPEN EN GROLLEN, GETROFFEN DOOR ZENUWINZINKING, ZOEKT WERK IN HET UITVAARTWEZEN.

•••

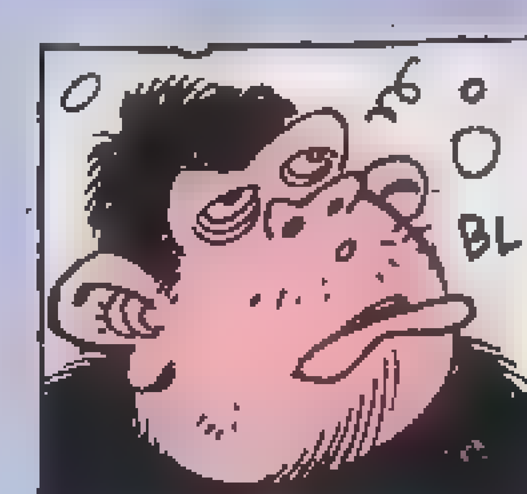
- ADVERTENTIEBLAD ZOEKT ADVERTENTIE OM EEN GAATJE OP TE VULLEN.

VOORBEELDEN TER NIET-NAVOLGING!

VERTEGENWOORDIGER IN CONTACTLENZEN. NA TWEE WEKEN ONTSLAGEN.

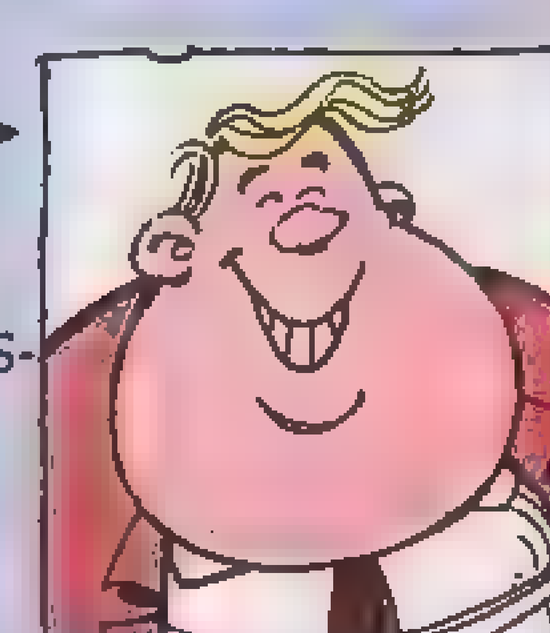
VERTEGENWOORDIGER IN ENCYCLOPEDIEËN. (DE VENT DIE HEM HEEFT AANGENOMEN IS ER OOK UITGEGOOID).

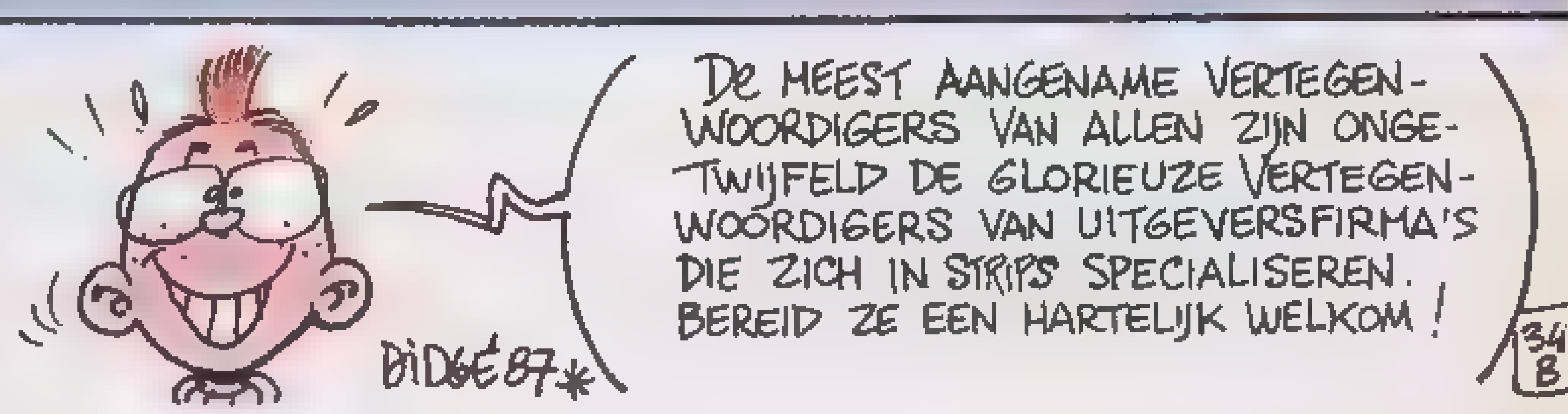
VERTEGENWOORDIGER IN SCHOONHEIDSPRODUKTEN. HIELD HET MAAR DRIE UUR UIT. (OPNIEUW TE WERK GESTELD IN DE CARNAVALSMASKERSBRANCHE).

VERTEGENWOORDIGER IN DIEET- EN VERMAGERINGSARTIKELEN (NEERGESLAGEN DOOR ZIJN EERSTE KLANT).

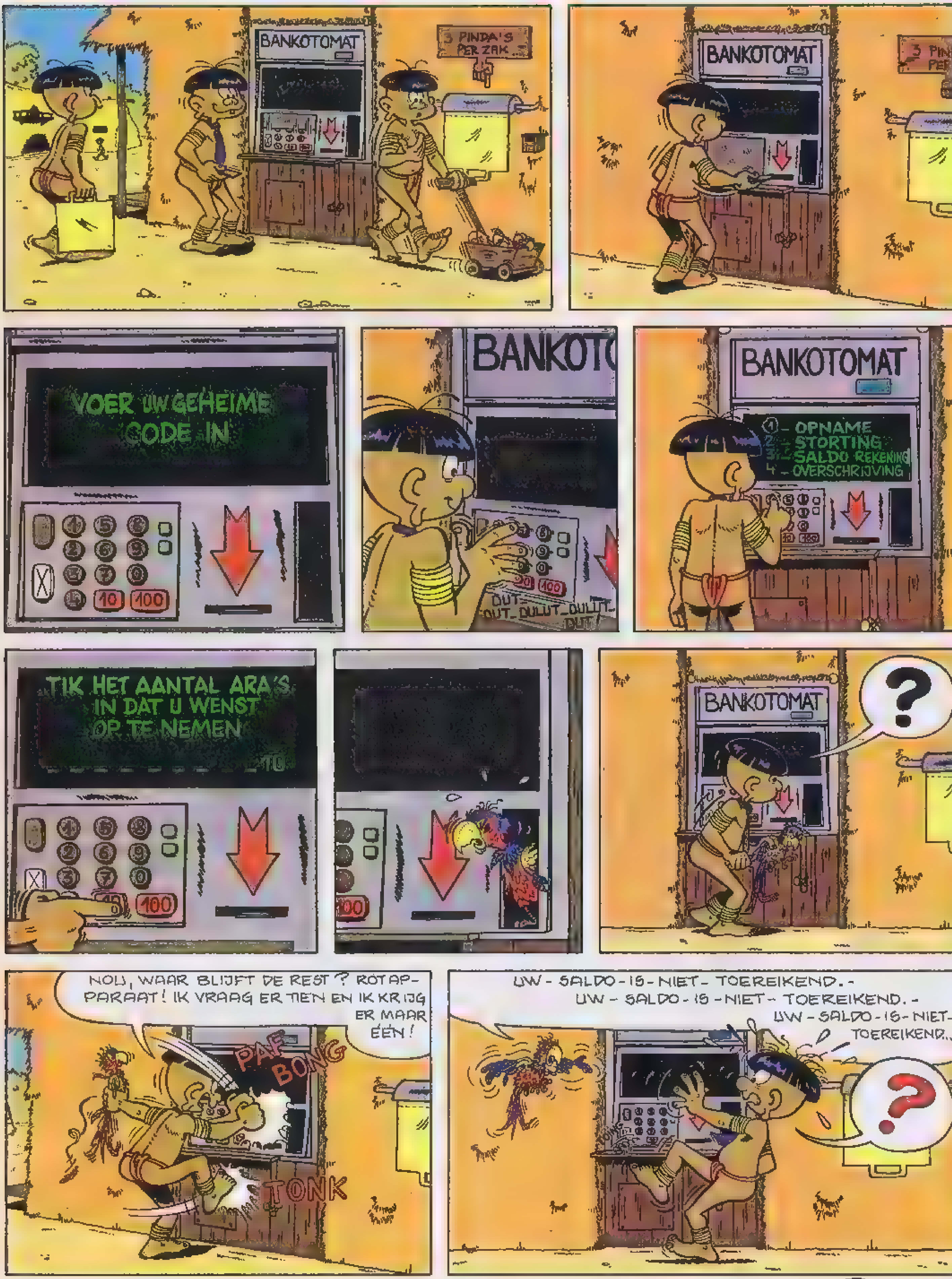
DE PRESIDENT SPREEKT

door de PRESIDENT.

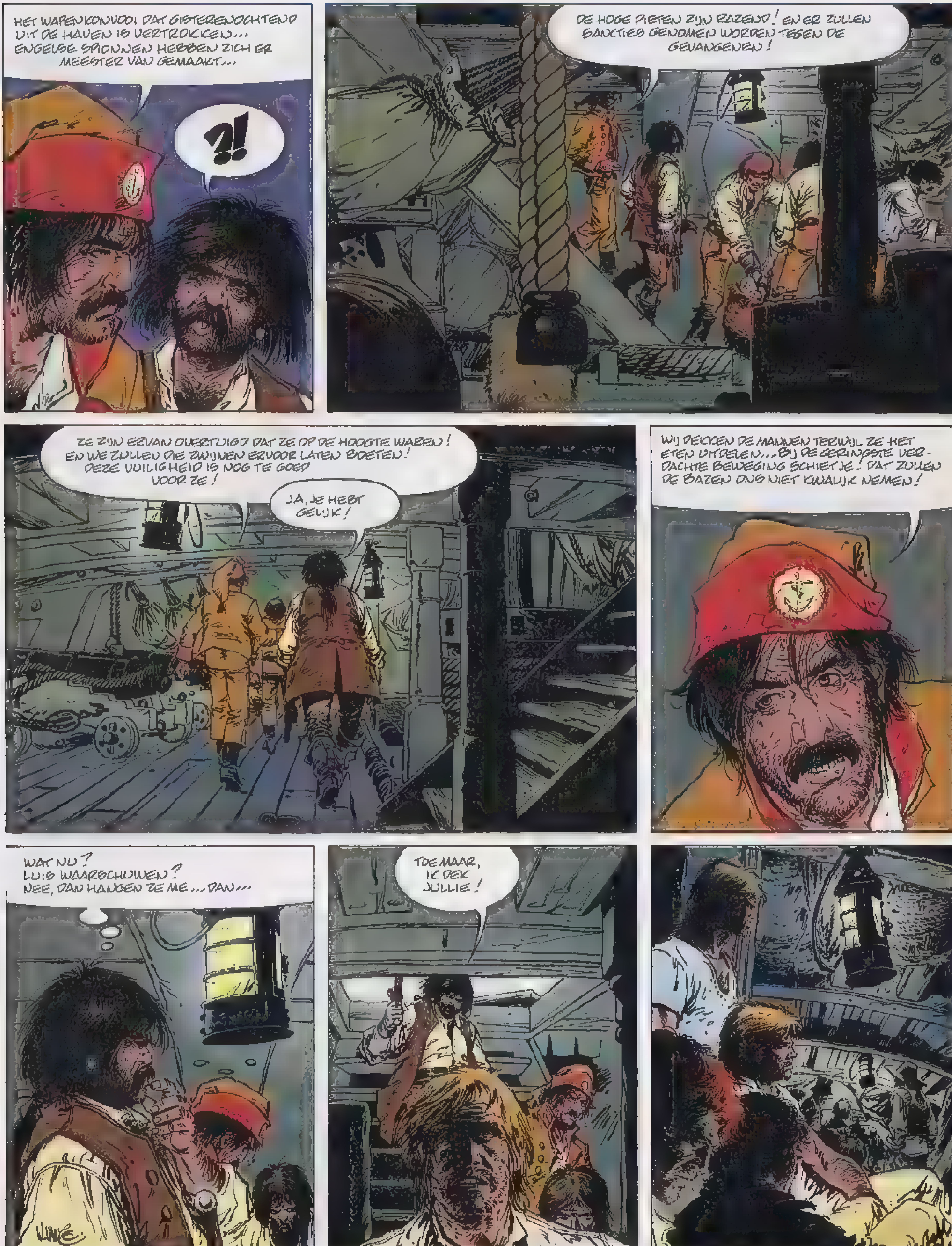
PTOEIH

DALE
DIDGE

Bruce J. Hawker

SAMENVATTING: Achtervolgd door ruiters, bereiken Hawker en Diana een schip waar zij de zadeltassen leegmaken. Nauwelijks buiten gevaar, neemt Bruce het bevel over een nieuwe expeditie en vertrekt naar de «Lone».

SLA OM

Bruce J. Hawker

WILLIAM VANCE
A.-P. DUCHATEAU

GEEN VUURWAPENS! WE DODEN IN STILTE! ZE MOGEN ONS NIET HOREN OP HET ANDERE SCHIP!
??
EEN PATROUILLE!
VERVLOEKT! WE MOETEN ONS VER-SCHANSEN!
ZE HEBBEN GEEN SCHIJN VAN KANS! WE JAGEN ZE DAAR UIT!

SLA OM

Bruce J. Hawker

wordt vervolgd

DE MOORD OP DE GOEDE KONING HENDRIK

SCENARIO: YVES DUVAL
TEKENINGEN: OLIVIER TA

SLA OM

DE MOORD OP KONING HENDRIK

OLIVIER TA
YVES DUVAL

DE MOORD OP KONING HENDRIK

AAN WIE DE BEKER?

Reeds jaren brengen de wedstrijden van Lego-bouw, kinderen van alle landen bij elkaar. In het algemeen, gaat het nochtans om lokale initiatieven. De jury en het publiek zijn dan ook dikwijls verbijsterd bij het zien van de vindingrijkheid, het artistieke gevoel, de originaliteit en creativiteit die bij deze kinderlijke bouwwerken tot uiting komen. Er zijn er zelfs bij die gewoonweg geniaal blijken! Dus waarom geen groot Wereldkampioenschap organiseren? **Olympische Spelen voor Lego-Bouwers?** Dit fantastische projekt wordt weldra een realiteit. Op **28 augustus 88**, zal dit kampioenschap plaatsvinden in het attraktiepark van Legoland, **in Billund, Denemarken...** Op twee stappen van de fabrieken van Lego. Zoals het niet juist zou zijn het werk van een kind van 5 jaar te vergelijken met dat van een jongere van 14 jaar, zal er een winnaar zijn per leeftijdskategorie. Daarom zullen er voordien provinciale en daarna nationale kampioenschappen georganiseerd worden in alle deelnemende landen. Aldus, wil je in de huid kruipen van een architekt en zou een prachtig verblijf in het land van het meerminnetje van Andersen je aanstaan? Neem dan inlichtingen over de overeenkomsten van deze kampioenschappen door te schrijven naar Lego/Belgium - PB 59 - 1940 ZAVENTEM of ook nog Lego/Nederland NV - 1, Legoland - 9861 AT GROOTEGAST.

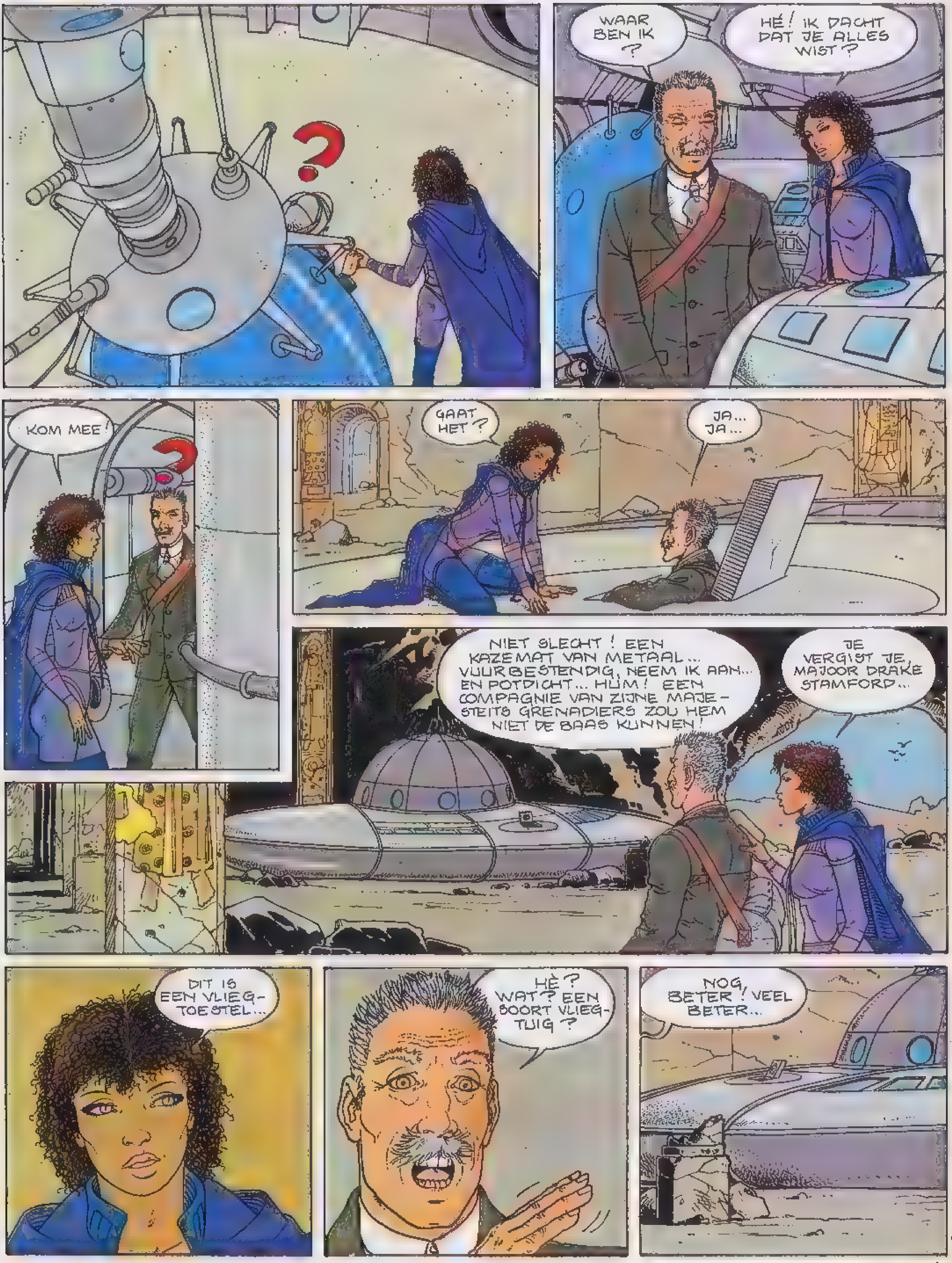
IAN KALEDINE

FERRY
JEAN-LUC VERNAL

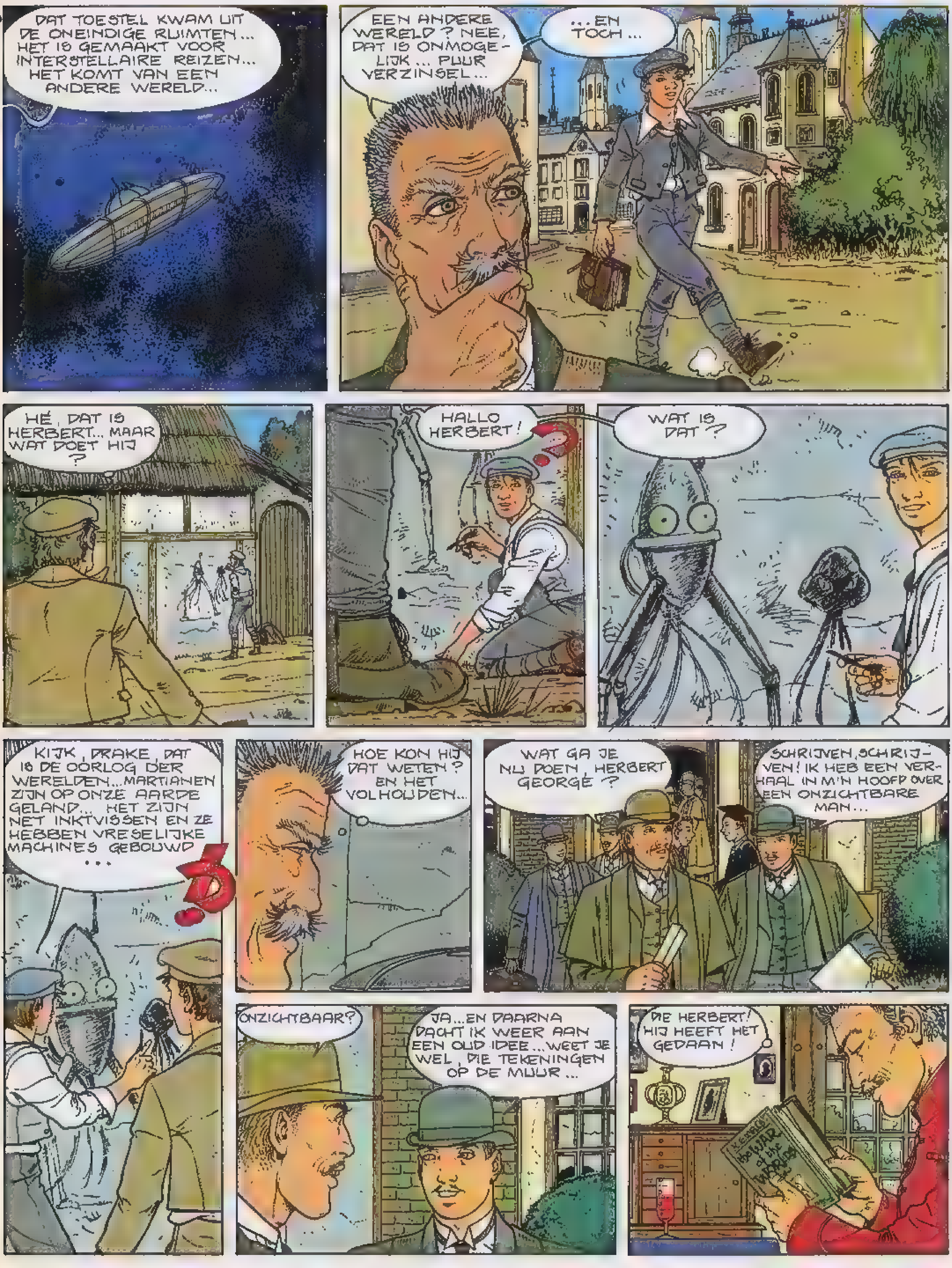
HET GROTE KOMPLOT

SAMENVATTING: Onder welke omstandigheden wordt Bastet geheel menselijk? Is dat wanneer ze aan Ian Kaledine denkt? Wie is deze majoor Drake Stamford die zich met haar wil onderhouden over een zeer belangrijke geheime opdracht?

SLA OM

IAN KALEDINE

HUM! IK ZOU DIE HERBERT GEORGE WELLS WEL EENS WILLEN ONTMOETEN... DAT LIJKT ME AARDIG...
NIET ONMOGELIJK...
EN IK ZOU DIT WEL NAAR HET BRITISH MUSEUM WILLEN BRENGEN... MAAR DAT IS MISSCHIEN MOEILIJKER...
GOED! TERUGKEREND OP DIE HERR SCHULTZ... HET LIJKT ER STEEDS MEER OP DAT HIJ DE AANSTICHTER IS VAN EEN WAAR COMPLOT TEGEN ENGELAND...
NEE! GEEN COMPLOT... EEN GROOT COMPLOT, NIET ALLEEN TEGEN ENGELAND... TEGEN ALLE MENSEN!
SCHULTZ IS EEN SULLABIET... EEN STERRENVOLK AFKOMSTIG VAN DE PLANEET SULLABE (1)... EEN OORLOGSZUCHTIG VEROVERAARSVOLK...
...OP EEN DAG ONTDEKTEN ZE DAT HUN PLANEET BEGON TE STERVEN... DE BOMEN VERLOREN HUN BLADEREN, DE AARDE BARSTTE, KREEG VREEMDE KLEUREN EN BRACHT NIETS MEER VOORT...
BINNEN TIEN JAAR WAS HUN VOLK TOT DE HELFT TERUGGEBRACHT DOOR VREEMDE ZIEKTEN. HUN HELE MILIEU WAS ONHERROEPELIJK VERVUILD EN HUN GELEERDEN KONDEN ER NIETS MEER AAN DOEN...
(1) ZIE: "HET GEHEUGEN UIT DE DIEPTE VAN HET OOG"
HUN ZWARE INDUSTRIE HAD ALLES VERGIFTIGD: DE ATMOSFEER, DE BODEM, DE RIVIEREN EN ZEEËN... LANGZAAM MAAR ZEKER STIERF ALLE FAUNA EN FLORA...
TOEN BESLOTEN ZE DAT DE ENIGE OPLOSSING WAS HUN ONHERBERGZAAM GEWORDEN PLANEET TE VERLATEN... DE OVERLEVENDE SULLABIETEN TROKKEN IN RUIMTESCHEPEN DOOR DE ONEINDIGE RUIMTEN...
...TOT DE DAG DAT ZE EEN STRALENDE BLAUWE PLANEET ONTDEKTEN, WAARVAN HUN BOORDINSTRUMENTEN AANTOONDEN DAT HIJ BEWOONBAAR WAS...

SLA OM

wordt vervolgd

ZELDZAAM, BIZAR, VREEMD...

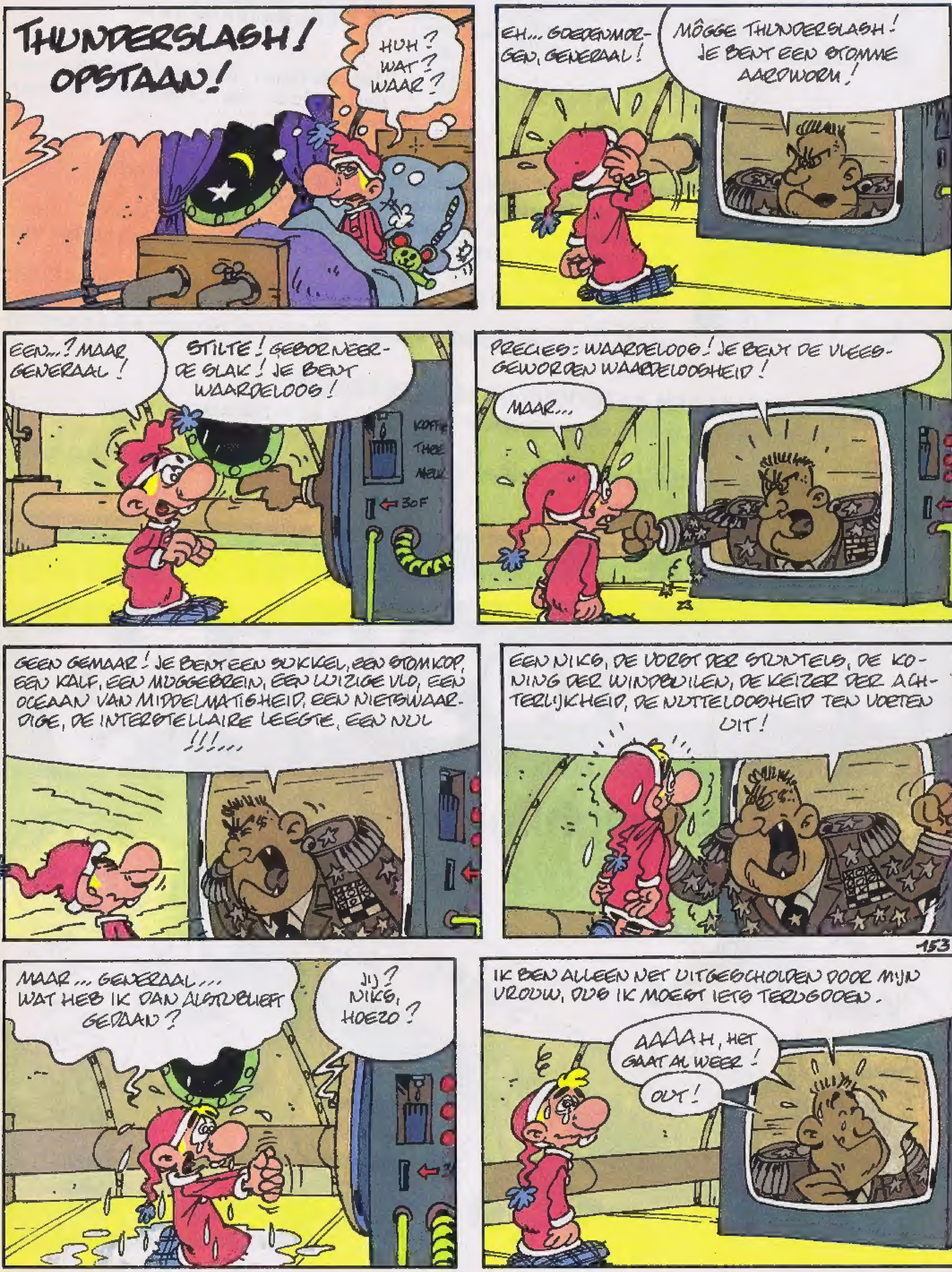
Zal Herbert Georges Wells van de majoor de onzichtbare man maken?

Was er op Sullabé een stad, Tjernobyl, genaamd?
Was de Blauwe Planeet HET aards paradijs?
Is Raspoetin, de vriend van Schultz werkelijk dood?
Doorzoeken Ian en Jane nog steeds het kasteel van graaf Shark?
Voor wie zijn die slangen bestemd, die boven hun hoofd sissen?
En staat de goede koning Edward boven alle verdenking?

IS ER UITEINDELIJK EEN ANTWOORD OP AL DEZE VRAGEN?
Dat zul je misschien in het volgende hoofdstuk ontdekken van dit «Grote Komplot»...
Zijn Ferragus en de Gravin, na al die maanden rondrijden, nog altijd niet aangekomen?

COSMOS CIRCUS

WALLI
BOM

HIER IS IE WEER!
DE NIEUWSTE
KNUDDE
ALLEEN MAAR PROBLEMEN
met als vanouds de nieuw-
ste fantastische grappen en
grollen van Jaap en Dirk.
Haal hem snel!
Voor slechts fl. 6,95/bfr. 138